

ПРОЯВИ НЕТОЛЕРАНТНОСТІ ПЕДАГОГА

Найчастіше діти відчувають насильство з боку своїх ровесників. Тиск дорослих, тобто батьків, вихователів, вчителів та інших, у цьому рейтингу стоїть на другому місці. Хочеться вірити, що керівник гуртків є для більшості своїх вихованців авторитетною, навіть довіреною особою, оскільки у позашкільних дитячих об'єднаннях діти займаються на добровільних засадах, отож можуть легко відмовитися від спілкування з нетолерантним педагогом.

Проте і тут є, як то кажуть, своє «підводне каміння». Насилля дорослого носить часто прихований характер і виправдовується турботою про дитину. ***Розглянемо можливі прояви насильницької поведінки з боку керівника гуртків.***

1. Відмова дитині у позашкільному навченні через нездатність педагога здолати негативні прояви в її поведінці.
2. Порівняння успіхів одного вихованця з досягненнями іншого.
3. Публічне висловлювання своїх негативних оцінок з приводу навчання й поведінки дитини, а також дій чи бездіяльності її батьків.
4. Нехтування бажаннями своїх вихованців при виборі форм і змісту творчої діяльності.
5. Примушування дітей робити щось в інтересах справи без відповідної мотивації і роз'яснень.
6. Позбавлення гуртківця навчального супроводу і моральної підтримки педагога в його творчому зростанні.

7. Постійне ігнорування керівником гуртків прохань, зауважень і скарг дитини.

8. Перехід у міжособистісному конфлікті дітей на сторону одного з його учасників.

9. Упереджене ставлення до гуртківців: коли педагог робить висновки про дитину, спираючись лише на досвід її попередньої поведінки, демонструє свої негативні очікування.

10. Погрози педагога викрити неуспішність вихованця перед його батьками, друзями, однокласниками чи іншими значущими для нього особами.

11. Укріплення свого авторитету, демонстрація сили перед групою на прикладі суворого поводження з однією дитиною.

12. Недотримання даного педагогом слова чи обіцянки.

13. Представлення творчої роботи одного вихованця як досягнення іншого або приписування результатів колективної діяльності чи самого керівника одному з гуртківців.

14. Авторитарність при прийняті важливих для групи в цілому і кожного її учасника зокрема рішення, наприклад, розклад занять, чию роботу виставити на конкурс, хто представлятиме гурток на майстер-класах, кого призначити старостою чи нагородити грамотою тощо.

Вважаємо за необхідне ще раз нагадати колегам про недопустимість застосування будь-якої фізичної сили до дитини і про кримінальну відповідальність, що може настати у зв'язку з такими діями.

Ставлення гуртківців один до одного великою мірою залежить від вчительських оцінок. Якщо педагог виявляє до дитини зневагу, він тим самим провокує у своїх вихованців такі ж негативні реакції щодо неї. Дорослий, свідомо чи не свідомо, своїми різкими зауваженнями дає дітям сигнал для цікунання, що вони, як правило, і починають робити. Тому ми повинні бути дуже стриманими і толерантними у своїх педагогічних проявах. У дитячому колективі, де педагог завжди демонструє повагу до своїх вихованців, насильницьких форм поведінки майже немає.

Особливої уваги керівників гуртків потребують сором'язливі, невпевнені у собі діти, бо саме вони стають об'єктом для нападок з боку гіперактивних й агресивних однолітків. Треба весь час спостерігати за емоційним станом гуртківців, піднімати їхній авторитет у групі, допомагати в налагодженні дружніх контактів.

Діти часто чинять насильницькі дії по відношенню до тих однолітків, що мають неадекватні поведінкові реакції, ведуть себе агресивно, нав'язливо. У цьому випадку керівник гуртків має вести корекційно-виховну роботу, насамперед, з тими, хто провокує насилля у колективі, тоді як для решти вихованців – він повинен стати стримуючим фактором.

Нарешті, педагогам-позашкільникам слід завжди пам'ятати про пріоритет виховання над навчанням і розвитком, про своє високе покликання бути носієм морально-етичних цінностей, взірцем людяності і благородства.

Окрім вище зазначеного, нагадуємо педагогам-позашкільникам про їх професійну і людську відповіальність. Якщо вам відомі факти прояву будь-якого насильства виявленого дорослими чи однолітками по відношенню до ваших вихованців, повідомте про це, насамперед, свого психолога, соціального педагога або інші служби захисту прав д